

УКРАЇНА

Черкаська міська рада

Департамент охорони здоров'я та медичних послуг

вул. Байди Вишневецького, 36, м.Черкаси, 18000, тел: (0472) 37-24-56, fax:(0472) 33-79-47

E-mail: dozmpchmr@gmail.com, код ЄДРПОУ 02013260,

Пояснення до експертного звіту (зауважень)

департаменту фінансової політики

до проекту рішення Черкаської міської ради

«Про внесення змін до рішення міської ради від 24.01.2019 № 2-3745 «Про затвердження міської програми «Стоматологічна допомога населенню міста Черкаси на 2019 рік»»

За результатами розгляду експертного звіту (зауважень) департаменту фінансової політики до проекту рішення міської ради «Про внесення змін до рішення міської ради від 24.01.2019 № 2-3745 «Про затвердження міської програми «Стоматологічна допомога населенню міста Черкаси на 2019 рік»» надаємо наступні пояснення.

1. Відповідно до пп.1 п.а) ст.32 Закону України «Про місцеве самоврядування» управління закладами охорони здоров'я, які належать територіальним громадам або передані їм, організація їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення, є власними повноваженнями виконавчих органів міських рад. Згідно з п.б) делегованими повноваженнями виконавчих органів міських рад є забезпечення доступності і безоплатності медичного обслуговування на відповідній території, забезпечення розвитку всіх видів медичного обслуговування, розвитку і вдосконалення мережі лікувальних закладів усіх форм власності, забезпечення відповідно до законодавства пільгових категорій населення лікарськими засобами та виробами медичного призначення.

Відповідно до підпункту "а" п.3) ч.1 ст.89 Бюджетного кодексу України в редакції, чинній на момент формування проекту рішення, до видатків, що здійснюються з бюджетів міст обласного значення, відносяться видатки на амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу (лікарні широкого профілю, спеціалізовані медико-санітарні частини, пологові будинки, поліклініки і амбулаторії, загальні стоматологічні поліклініки, дільничні лікарні).

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» з 01 квітня 2020 року вводиться в дію підпункт "д" п.3 ч.1 ст.89: місцеві програми розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров'я, які належать відповідним територіальним громадам або є об'єктами права спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, що перебувають в управлінні районних рад, і місцеві програми надання населенню медичних послуг понад обсяг, передбачений програмою державних гарантій медичного обслуговування населення.

Згідно з пп."г" п.3 ч.1 ст.89 до видатків, що здійснюються з бюджетів міст обласного значення з 01 квітня 2020 року також належать видатки на співфінансування оплати медичних послуг, що надаються в рамках програми державних гарантій медичного обслуговування населення, для покриття вартості комунальних послуг та енергоносіїв комунальних закладів охорони здоров'я, які належать відповідним територіальним громадам.

МОЗ України планує, що відповідно до ч.5 ст.4 Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» програма медичних гарантій запрацює в повному обсязі у 2020 році. Національна служба здоров'я України (далі – НСЗУ) закуповуватиме медичні послуги у закладах усіх рівнів надання медичної допомоги за умови дотримання ними вимог до конкретних послуг з 01 квітня 2020 року. Проте існує суттєвий ризик відкладення медичної реформи і на більш пізній термін. Наприклад, центри первинної медико-санітарної допомоги укладали договори з НСЗУ в три етапи: 01.07.2018 року, 01.10.2018 року, 01.01.2019 року.

Конкретний перелік медичних послуг, тарифи на медичні послуги та коригувальні коефіцієнти на даний час не затверджені. У зв'язку з чим не є можливим спрогнозувати очікуваний обсяг надходжень коштів від НСЗУ до закладів охорони здоров'я міста за договорами про медичне обслуговування населення.

Враховуючи вищезазначене, в проекті програми передбачено загальний обсяг видатків для забезпечення надання якісної безоплатної медичної допомоги населенню міста незалежно від строків впровадження медичної реформи.

Детальний перелік і вартість послуг (загалом 306 стоматологічні послуги, без урахування послуг ортопедичної стоматології (зубопротезування)) затверджені рішенням виконавчого комітету Черкаської міської ради від 10.09.2019 №1003 «Про встановлення тарифів на платні послуги, що надаються закладами охорони здоров'я комунальної форми власності міста Черкаси». Стоматологічна допомога є комплексною медичною послугою, індивідуальною для кожного пацієнта, тому показники Програми узагальнені і уніфіковані.

Міська програма «Стоматологічна допомога населенню міста Черкаси на 2019 - 2020 роки» (далі – Програма) є саме **програмою підтримки** комунальних закладів охорони здоров'я, у складі якої передбачені видатки для покриття вартості комунальних послуг та енергоносіїв комунальних закладів охорони здоров'я.

Розділ 8 Програми передбачає, що **фінансове забезпечення здійснюється у межах видатків, затверджених рішенням міської ради про міський бюджет на відповідний рік.**

2. Заклади охорони здоров'я міста мають статус комунальних некомерційних підприємств, включені до Реєстру неприбуткових установ та організацій, є одержувачами бюджетних коштів.

Одержувачем бюджетних коштів є суб'єкт господарювання, громадська чи інша організація, яка не має статусу бюджетної установи, уповноважена розпорядником бюджетних коштів на здійснення заходів, передбачених бюджетною програмою, та отримує на їх виконання кошти бюджету (п.38 ч.1 ст.2 Бюджетного кодексу України).

Метою Програми є зниження захворюваності населення шляхом підвищення рівня надання стоматологічної допомоги та профілактики стоматологічних захворювань.

Окремі заходи Програми, на виконання яких уповноважені одержувачі і на які отримують кошти міського бюджету:

- безпосереднє забезпечення медичного обслуговування населення міста Черкаси шляхом надання йому безоплатної амбулаторно-поліклінічної, консультативної стоматологічної допомоги, в тому числі невідкладної та профілактичної стоматологічної допомоги;

- створення належних організаційних умов щодо функціонування єдиного медичного простору для надання гарантованого пакету медичних послуг та реалізації права пацієнта на вільний вибір лікувального закладу та лікаря;

- забезпечення єдиного медичного інформаційного простору міста на основі впровадження та ефективного використання інформаційних і комунікаційних технологій;

- спрямування коштів міського бюджету на оплату поточних видатків комунальних стоматологічних поліклінік з використанням програмно-цільового методу за бюджетною програмою, відповідно до вимог Бюджетного кодексу України, на умовах співфінансування медичних послуг з державного бюджету, інших місцевих бюджетів та, перспективно, з Національної служби здоров'я України. •

У пп.2.3.2 Методичних рекомендацій з питань перетворення закладів охорони здоров'я з бюджетних установ у комунальні некомерційні підприємства, схвалених Робочою групою з питань реформи фінансування сфери охорони здоров'я України від 14.02.2018, зазначено, що підприємство зі статусом неприбуткової організації може отримувати й інші доходи від здійснення діяльності, що визначена статутом підприємства. Тобто, підприємство може отримувати дохід не тільки у вигляді дотацій, медичної субвенції, отриманих із державного або місцевих бюджетів, коштів за договорами з НСЗУ, а також і внаслідок надання платних послуг, надання приміщень чи обладнання в оренду, тощо. Доходи від здійснення таких видів діяльності не будуть об'єктом оподаткування податком на прибуток за умови, що такі доходи використовуються підприємством виключно для покриття витрат, пов'язаних з організацією та наданням таких послуг, та фінансування видатків на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами. Ця норма відповідає вимогам, встановленим ст. 13 Бюджетного кодексу України до бюджетних установ. Такі доходи і видатки плануються окремо від основної діяльності, не пов'язані з наданням безоплатної медичної допомоги населенню і не фінансуються з міського бюджету.

Міська програма «Стоматологічна допомога населенню міста Черкаси на 2019 - 2020 роки» ■

не повинна містити показників отримання і використання комунальними підприємствами власних надходжень.

3. Здійснення капітальних видатків на покращення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я затверджуються у Програмі соціально-економічного і культурного розвитку міста Черкаси на відповідний рік і не повинно дублюватись у програмах підтримки комунальних підприємств. Відповідно до Регламенту формування Програми соціально-економічного і культурного розвитку міста Черкаси, затвердженого рішенням міської ради від 17.11.2016 №2-1299 фінансове забезпечення, що спрямовується на виконання програми, включає виключно кошти бюджету розвитку міського бюджету і не включає поточні видатки.

Міська програма «Стоматологічна допомога населенню міста Черкаси на 2019 - 2020 роки» є саме програмою підтримки комунальних закладів охорони здоров'я, включає виключно поточні видатки і **не повинна містити показників щодо здійснення капітальних видатків.**

4. Результативні показники Програми – кількісні та якісні показники, які визначають результат виконання бюджетної програми, характеризують перебіг її реалізації, ступінь досягнення цілей державної політики у відповідній сфері діяльності, реалізацію якої забезпечує головний розпорядник бюджетних коштів, досягнення мети бюджетної програми, виконання завдань бюджетної програми, висвітлюють обсяг і якість надання публічних послуг (наказ Міністерства фінансів України від 26.08.2014 № 836 «Про деякі питання запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів»).

Результативних показників не повинно бути забагато. Водночас, це мають бути найбільш характерні та ілюстративні показники, які дають чітке уявлення про призначення бюджетної програми та результати, яких планується досягти в ході реалізації програми. Показники повинні підтверджуватися офіційною державною статистичною, фінансовою та іншою звітністю, даними бухгалтерського, статистичного та внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, що є джерелами інформації для визначення результативних показників, або розраховуватися за допомогою математичних дій з показниками таких звітності та обліку. Також показники повинні бути вимірюваними, надавати можливість порівняння за окремі бюджетні періоди, порівняння з аналогічними показниками інших закладів охорони здоров'я, мати кількісне вираження в одиницях виміру, які відповідають змісту показника (наказ Міністерства фінансів України від 10.12.2010 № 1536 «Про результативні показники бюджетної програми»).

Перелік результативних показників Програми розроблено відповідно до наказу Міністерства фінансів України від 26.05.2010 № 283/437 «Про затвердження Типового переліку бюджетних програм та результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі «Охорона здоров'я» (зі змінами), з урахуванням специфіки діяльності закладів охорони здоров'я і департаменту охорони здоров'я та медичних послуг.

Директор департаменту

О.М.Стадник

вик. Галушка Г.Ю.
37-53-93

